

**มติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ
ครั้งที่ 2/2539 (ครั้งที่ 56)
วันพุธที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2539 เวลา 10.00 น.
ณ ห้องประชุมสี่เขียว ตึกไทยคู่ฟ้า ทำเนียบรัฐบาล**

1. รายงานผลการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหาการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง
2. สถานการณ์ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง
3. สัญญาซื้อขายไฟฟ้าโครงการน้ำเทิน-หินบูน
4. นโยบายการจัดเก็บเงินผลประโยชน์พิเศษจากโรงกลั่นน้ำมัน
5. นโยบายการตั้งโรงงานผลิตยางมะตอย
6. แผนปรับปรุงและขยายระบบจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า ฉบับที่ 8 ปีงบประมาณ 2539-2544 ของการไฟฟ้านครหลวง

นายบรรหาร ศิลปอาชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ
นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์ เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เป็น
กรรมการและเลขานุการ

ประธานฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบเรื่อง ปัญหาการนำเข้าของชาวประมง ซึ่ง
คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2539 ดังนี้

1. เห็นชอบในหลักการ ให้ช่วยเหลือชาวประมงขนาดเล็ก โดยให้ลดราคาน้ำมันดีเซล
ส่วนการจะลดราคาลงลิตรละเท่าใด และควรมีวิธีดำเนินการอย่างไร มอบให้กระทรวง
เกษตรและสหกรณ์รับไปพิจารณาพร้อมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงอุตสาหกรรม
และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรี
พิจารณาในการประชุมคณะรัฐมนตรีวันที่ 14 พฤษภาคม 2539
2. เห็นชอบในหลักการให้จัดตั้งกองทุนพัฒนาการประมง และมอบให้
กระทรวงการคลังรับไปพิจารณาในรายละเอียดร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและ สำนักงบประมาณ แล้วนำเสนอ
คณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

เรื่องที่ 1 รายงานผลการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหาการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง

สรุปสาระสำคัญ

1. การติดตั้งมาตรวัดน้ำมันเชื้อเพลิง

1.1 **กรมสรรพสามิต** ได้ดำเนินการติดตั้งอุปกรณ์ Automatic Leveling Gauge ในคลังน้ำมันชายฝั่งทั้งสิ้น 38 แห่ง ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการก่อสร้าง โดยคลังในกรุงเทพมหานคร ภาคกลาง และภาคตะวันออก จำนวน 19 คลัง ได้ก่อสร้างแล้วเสร็จไปกว่าร้อยละ 70 ส่วนคลังในภาคใต้ จำนวน 19 คลัง ได้ก่อสร้างแล้วเสร็จไปกว่าร้อยละ 50 และคาดว่าจะทั้งหมดจะแล้วเสร็จตามสัญญาในเดือนมิถุนายน 2539 นี้ และสำหรับในช่วงที่การดำเนินการติดตั้งมิเตอร์ยังไม่แล้วเสร็จ ได้ให้เจ้าหน้าที่ควบคุมการขนถ่ายน้ำมันโดยการพนีกท่อทางรับจ่ายน้ำมันและตรวจวัดปริมาณน้ำมันทุกครั้งที่มีการขนถ่ายและรายงานผลไปยัง Operation Room ตลอด 24 ชั่วโมง

1.2 **กรมสรรพากร** จากการตรวจปฏิบัติการทั่วไปคลังน้ำมัน 10 แห่ง ที่กรมสรรพสามิตไม่มีอำนาจติดตั้งมิเตอร์ ปรากฏว่าคลังน้ำมันได้ยินยอมติดตั้งมิเตอร์แล้วรวม 4 ราย คงค้าง 6 ราย กรมสรรพากรจึงสั่งให้สรรพากรจังหวัดทำการตรวจปฏิบัติการทั่วไปและตรวจนับสินค้าคงเหลือของคลังน้ำมันในท้องที่จำนวน 6 รายอย่างต่อเนื่อง

2. การตรวจสอบภาษีคลังน้ำมันและสถานีบริการ

กรมสรรพากรได้ดำเนินการเร่งรัดให้สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงทั่วประเทศใช้ระบบเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากมิเตอร์หัวจ่ายจนถึงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2539 มีสถานีบริการเข้าระบบดังกล่าวแล้วจำนวนทั้งสิ้น 5,364 ราย นอกจากนี้ กรมสรรพากรได้ดำเนินการตรวจสอบภาษีของเจ้าของเรือประมงลักลอบนำน้ำมันเชื้อเพลิงเข้ามาในราชอาณาจักรที่ถูกจับกุมได้ จำนวนทั้งสิ้น 15 ราย ตามรายชื่อที่กรมศุลกากรแจ้งให้ทราบ ปรากฏว่าได้ดำเนินการเสร็จทั้งหมด 6 ราย

3. การให้ผู้ตรวจวัดอิสระตรวจสอบปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิง

กรมทะเบียนการค้า ได้ดำเนินการจัดทำร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. 2539 นำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินการประกาศใช้ต่อไป โดยกำหนดให้ผู้ค้าน้ำมันที่มีสิทธิ์นำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงทุกราย (ผู้ค้าตามมาตรา 6) ต้องจัดให้มี ผู้ตรวจวัดอิสระที่มีคุณสมบัติตามที่กรมทะเบียนการค้ากำหนด และแจ้งขึ้นทะเบียนต่อกรมทะเบียนการค้า เพื่อทำหน้าที่ตรวจยืนยันชนิด ปริมาณและคุณภาพของน้ำมันเชื้อเพลิง และให้รายงานผลการตรวจสอบนำเข้ามาจากท่าต้นทางภายใน 2 วัน นับแต่วันที่เรือออกจากท่าต้นทาง และ ณ คลังปลายทางที่นำเข้ามาภายใน 3 วัน นับแต่วันที่เรือได้เข้ามาในราชอาณาจักร

4. การควบคุมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เคมีปิโตรเลียม

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพข.) และกรมสรรพสามิต ได้ประชุมร่วมกับกรมทะเบียนการค้าและการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย เพื่อแก้ไขปัญหาการลักลอบนำผลิตภัณฑ์เคมีปิโตรเลียมที่ได้รับการยกเว้นภาษีสรรพสามิต ออกมาจำหน่ายให้แก่สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง โดยได้ข้อสรุปว่าปัญหาที่เกิดขึ้น เนื่องจากผู้ประกอบการอุตสาหกรรมได้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ดังกล่าวให้แก่คนกลาง ซึ่งไม่ได้นำไปใช้เป็นวัตถุดิบในโรงงานอุตสาหกรรมจริง ดังนั้น การแก้ไขปัญหาจึงควรตัดคนกลางออก โดยกรมสรรพสามิตอยู่ระหว่างยกร่างประกาศกรมฯ เพื่อกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ดังกล่าว ต้องแจ้งรายชื่อและที่อยู่ของลูกค้าให้กรมสรรพสามิตทราบและพร้อมกับการกำหนดให้แจ้งยืนยันยอดการขายให้กับลูกค้า เพื่อให้กรมสรรพสามิตตรวจสอบยืนยันการซื้อขายต่อไป สำหรับการเติมสาร Marker นั้น เห็นว่ายังไม่สมควรเติมสารดังกล่าวในขั้นนี้ เนื่องจากเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ ประกอบกับหากกรมสรรพสามิตปรับปรุงแนวทางการควบคุมการซื้อขายผลิตภัณฑ์เคมีปิโตรเลียมตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว น่าจะแก้ไขปัญหาให้หมดไปได้

5. การจัดตั้งศูนย์ประสานงาน

5.1 กองทัพเรือ ได้จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจปราบปรามทางทะเลขึ้นที่ศูนย์ปฏิบัติการ กองทัพเรือ โดยมีเสนาธิการทหารเรือเป็นผู้อำนวยการศูนย์ฯ มีกำลังทางเรือ และอากาศยานของกองทัพเรือ ตำรวจน้ำ และศุลกากร ร่วมกันปฏิบัติงานตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อปฏิบัติการทั้งฝั่งอ่าวไทยและทะเลอันดามัน และได้จัดให้มีการประชุมเพื่อวางแผนการปราบปรามร่วมกับกรมตำรวจและกรมศุลกากรให้เป็นเอกภาพเดียวกัน จัดรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านชาวกรองของหน่วยงานเข้าด้วยกัน จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านกฎหมาย รวมทั้งการพล็อตตำแหน่งของเรือบรรทุกน้ำมันที่นำเข้าน้ำมันโดยถูกต้องตามกฎหมายและเดินทางเข้าสู่่านน้ำไทย เพื่อให้หน่วยลาดตระเวนใช้ในการตรวจสอบและปราบปรามทางทะเลต่อไป

5.2 สพข. ได้จัดให้มีการประชุมศูนย์รวมการประสานงานปราบปรามการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ไปแล้วรวม 3 ครั้ง สามารถแก้ไขปัญหาในการประสานงานได้หลายประการ ได้แก่ ปัญหาของกลางที่ถูกจับกุมได้ ปัญหาการแจ้งการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงต่ำกว่าที่กำหนด ปัญหาคลังน้ำมันบางแห่งไม่ยินยอมติดตั้งมิเตอร์ และปัญหาที่คลังไม่ให้ความร่วมมือจัดบัญชีให้ตรวจสอบ เป็นต้น

6. การให้การสนับสนุนค่าใช้จ่าย

6.1 สพข. ได้ดำเนินการร่างคำสั่งนายกรัฐมนตรีแก้ไขคำสั่งนายกรัฐมนตรีฉบับเดิม เพื่อให้สามารถนำเงินจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงไปใช้ในการสนับสนุนการปราบปรามการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้ลงนามในคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 1/2539 เรื่อง การกำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2539 และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 113 ตอนที่ 22 ง ลงวันที่ 14 มีนาคม 2539 แล้ว นอกจากนี้ คณะกรรมการพิจารณานโยบายพลังงาน ได้มีมติเห็นชอบให้เพิ่มอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับน้ำมันเบนซินและดีเซล อีกลิตรละ 10 สตางค์ ตั้งแต่วันที่ 31 มกราคม 2539 เป็นต้นไป เพื่อให้เงินจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงมีเพียงพอสนับสนุนค่าใช้จ่ายได้

ทั้งนี้ ได้อนุมัติเงินสนับสนุนแก่หน่วยงานต่างๆไปแล้ว รวมทั้งสิ้น 145,818,253.28 บาท

6.2 **กรมบัญชีกลาง** ได้จัดทำร่างระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการฝากและเบิกจ่ายเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2539 เพื่อใช้เป็นระเบียบให้หน่วยงานต่างๆ ถือปฏิบัติ

7. สถานการณ์ในปัจจุบัน

ผลการจับกุมผู้กระทำผิดคดีลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงของหน่วยงานต่างๆ พบว่า ในช่วง 3 เดือนแรกของปี 2539 (มกราคม - มีนาคม 2539) ได้จับกุมผู้กระทำผิดดำเนินคดีได้จำนวนทั้งสิ้น 13 คดีโดยเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน 2 คดี มีปริมาณน้ำมันที่จับได้จำนวนทั้งสิ้น 3,507,300 ลิตร ซึ่งเพิ่มจากช่วงเดียวกันของปีก่อนถึง 2,361,960 ลิตร หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 206 หรือ 3 เท่าของผลการจับกุมของปีที่แล้ว โดยสามารถสรุปรายละเอียดการจับกุมได้ ดังนี้

	จำนวนคดี			ปริมาณน้ำมันที่จับกุมได้ (ลิตร)		การเพิ่ม (จำนวน)	ร้อยละ
	2538	2539	การเพิ่ม	2538	2539		
1.กองทัพเรือ	2	2	-	70,000	280,000	210,000	300
2.กรมศุลกากร	3	1	-2	355,340	2,000,000	1,644,660	463
3.กรมตำรวจ	6	10	+4	720,000	1,227,300	507,300	70
รวม	11	13	+2	1,145,340	3,507,300	2,361,960	206

มติของที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

เรื่องที่ 2 สถานการณ์ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

สรุปสาระสำคัญ

1. ราคาน้ำมันดิบในช่วงปลายปี 2538 จนถึงกลางเดือนมกราคม 2539 ราคาน้ำมันดิบได้ทยอยปรับราคาขึ้นโดยเฉลี่ย 2 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เนื่องจากฤดูหนาวของปีนี้อากาศหนาวเย็นมากกว่าปกติ ทำให้ปริมาณความต้องการใช้น้ำมันเพื่อทำความอบอุ่นเพิ่มขึ้น ในขณะที่ปริมาณน้ำมันดิบสำรองของโรงกลั่นมีระดับต่ำ และการผลิตไม่สามารถเพิ่มการผลิตได้เต็มที่เพราะอากาศที่หนาวจัด หลังจากนั้นราคาน้ำมันดิบได้ลดลงและทรงตัวอยู่ในระดับ 15.8-20.3 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล จนถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ จากนั้นราคาน้ำมันดิบได้ปรับตัวสูงขึ้นตามลำดับ ในเดือนเมษายนราคาน้ำมันดิบได้ขึ้นมาอยู่ในระดับ 17.5 - 23.6 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล

เนื่องจากปริมาณน้ำมันดิบสำรองของโรงกลั่นอยู่ในระดับต่ำ ในขณะที่ความต้องการใช้น้ำมันดิบอยู่ในระดับสูง

2. ราคาน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดจอร์จทาวน์นับตั้งแต่ปลายปีที่แล้วจนถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2539 ราคาน้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล และน้ำมันเตาได้สูงขึ้น เนื่องจากความต้องการใช้น้ำมันเพื่อทำความอบอุ่นมีระดับสูงกว่าทุกปีที่ผ่านมา ในขณะที่ปริมาณการผลิตถูกจำกัดเพราะโรงกลั่นเกิดอุบัติเหตุ รวมทั้งการเลื่อนการเปิดดำเนินการของโรงกลั่นใหม่ออกไป นอกจากนี้ลักษณะความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์น้ำมันได้เปลี่ยนแปลงไป นับตั้งแต่เดือนมีนาคมเป็นต้นมา ความต้องการใช้น้ำมันเบนซินได้เริ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นผู้ใช้น้ำมันรายใหญ่มีความต้องการใช้น้ำมันเบนซินสูงขึ้น ในขณะที่ปริมาณน้ำมันสำรองมีระดับต่ำ จึงส่งผลให้ราคาน้ำมันเบนซินปรับตัวสูงขึ้นเป็นลำดับ ในส่วนของน้ำมันเพื่อทำความอบอุ่น คือ น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล และน้ำมันเตานั้น ความต้องการเริ่มลดลงตามสภาพอากาศที่เริ่มอุ่นขึ้น ทำให้ราคาของผลิตภัณฑ์เหล่านั้น ได้เริ่มปรับตัวลง แต่ก็มีมีการปรับราคาขึ้นในบางช่วงที่มีความต้องการ เช่น การเพิ่มการสำรองน้ำมันของไต้หวัน สำหรับราคาน้ำมันในเดือนเมษายน น้ำมันเบนซินพิเศษอยู่ในระดับ 26.2 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล น้ำมันเบนซินธรรมดาอยู่ในระดับ 23.0 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล น้ำมันก๊าดอยู่ในระดับ 26.2 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล น้ำมันดีเซลอยู่ในระดับ 25.5 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล และน้ำมันเตาอยู่ในระดับ 17.5 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล

3. การเปลี่ยนแปลงราคาขายปลีกของประเทศจะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงราคาขายส่งหน้าโรงกลั่นของประเทศ ซึ่งปรับตามราคาน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดจอร์จทาวน์ประมาณ 1 สัปดาห์หลังการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันในตลาดจอร์จทาวน์ โดยราคาขายปลีกจะปรับตามราคาขายส่งหลังจากนั้นอีก 1 สัปดาห์ สำหรับราคาขายปลีกน้ำมันของประเทศนับตั้งแต่เดือนมกราคม 2539 มีการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

3.1 น้ำมันเบนซิน ราคาขายปลีกได้ทยอยปรับตัวลงนับตั้งแต่กลางเดือนธันวาคม 2538 จนถึงปลายเดือนมกราคม 2539 ลดลงรวม 40 สตางค์/ลิตร และได้มีการปรับตัวตั้งแต่ปลายเดือนกุมภาพันธ์ เป็นต้นมาจนถึงสิ้นเดือนเมษายน ปรับตัวขึ้นทั้งสิ้น 90 สตางค์/ลิตร ในขณะที่ราคาน้ำมันเบนซินในตลาดจอร์จทาวน์ปรับตัวขึ้นประมาณ 6 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล หรือ 95 สตางค์/ลิตร ณ สิ้นเดือนเมษายน ราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินพิเศษไร้สารตะกั่วอยู่ในระดับ 9.58 บาท/ลิตร และราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินธรรมดาอยู่ในระดับ 9.03 บาท/ลิตร

3.2 น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว จากการที่ราคาน้ำมันดีเซลในตลาดโลกได้ถืบตัวสูงขึ้น ส่งผลให้ราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลหมุนเร็วของประเทศได้ทยอยปรับราคาสูงขึ้นตาม นับตั้งแต่เดือนธันวาคมปีที่แล้วจนถึงปลายเดือนมกราคม 2539 ราคาขายปลีกได้สูงขึ้นรวม 75 สตางค์/ลิตร เปรียบเทียบกับราคาน้ำมันดีเซลในตลาดโลกที่สูงขึ้นในช่วงเดียวกัน คือ 5 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล หรือประมาณ 80 สตางค์/ลิตร เดือนกุมภาพันธ์ราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลสูงขึ้น 25 สตางค์/ลิตร ตามราคาตลาดโลกที่สูงขึ้น 1.5 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล หรือ 25 สตางค์/ลิตร ในเดือนมีนาคมจนถึงต้นเดือนเมษายนราคาขายปลีกลดลงรวม 25 สตางค์/ลิตร ตามราคาน้ำมันดีเซลในตลาดโลกที่ลดลงประมาณ 1.5 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ราคาขายปลีกน้ำมันดีเซล

ของเดือนเมษายนมีการเปลี่ยนแปลงทั้งขึ้นและลง แต่โดยเฉลี่ยแล้วระดับราคาขายปลีกไม่เปลี่ยนแปลง โดยอยู่ในระดับ 8.40 บาท/ลิตร

3.3 ค่าการตลาด การใช้นโยบายการลดช่องว่างระหว่างราคาน้ำมันในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ส่งผลให้ค่าการตลาดของกรุงเทพมหานครและปริมณฑลสูงขึ้น ในขณะที่ค่าการตลาดในส่วนภูมิภาคลดลง และนับตั้งแต่ใช้นโยบายดังกล่าวเป็นต้นมา ค่าการตลาดเฉลี่ยของประเทศได้ลดลงจากระดับ 1.1 บาท/ลิตร ลงมาอยู่ในระดับ 0.9 บาท/ลิตร

4. เมื่อเปรียบเทียบอัตราภาษีและราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินพิเศษและน้ำมันดีเซลหมุนเร็วของประเทศไทยกับต่างประเทศ ซึ่งได้แก่ อังกฤษ เยอรมัน สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น ฮองกง สิงคโปร์ และมาเลเซีย สรุปได้ว่าระดับราคาขายปลีกและภาษีน้ำมันของประเทศไทยไม่ได้อยู่ในระดับที่สูงกว่าต่างประเทศ

5. ฝ่ายเลขานุการฯ ได้พิจารณาร่วมกับเลขาธิการนายกรัฐมนตรีถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาราคาน้ำมันดีเซลที่มีราคาสูง และมีความเห็นว่าหากระดับราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็วยังอยู่ในระดับที่สูงเป็นเวลานาน ก็ควรที่จะมีการดำเนินการให้ราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลหมุนเร็วมีราคาลดลง อันจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภค โดยอาจใช้มาตรการในการดำเนินการ ดังนี้

5.1 เจรจากับผู้ค้าน้ำมันในประเทศเพื่อขอให้ลดค่าการตลาดเฉพาะน้ำมันดีเซลหมุนเร็วลงเป็นการชั่วคราว

5.2 เร่งรัดให้มีการขยายสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงของสหกรณ์เพื่อการเกษตร โดยการลดขั้นตอนของทางราชการและการให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ

5.3 ช่วยเหลือชาวประมง โดยลดค่าการตลาดและขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร

6. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2539 อนุมัติในหลักการให้ความช่วยเหลือแก่ชาวประมงในเรื่องปัญหาราคาน้ำมัน โดยมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการคลัง กระทรวงอุตสาหกรรม และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ร่วมกันพิจารณาหาแนวทางช่วยเหลือ แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง ภายในวันที่ 14 พฤษภาคม 2539

มติของที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

เรื่องที่ 3 สัญญาซื้อขายไฟฟ้าโครงการน้ำเทิน-หินบูน

สรุปสาระสำคัญ

1. รัฐบาลไทยและรัฐบาล สปป.ลาว ได้ร่วมกันลงนามในบันทึกความเข้าใจเรื่องความร่วมมือด้านการพัฒนาไฟฟ้าใน สปป.ลาว โดยทั้งสองฝ่ายจะส่งเสริมและร่วมมือกันพัฒนาไฟฟ้าให้ได้ปริมาณ 1,500 เมกะวัตต์ ภายในปี 2543 เพื่อจำหน่ายให้กับประเทศไทย โดยมีคณะกรรมการประสานความร่วมมือพัฒนาไฟฟ้าใน สปป.ลาว (คพฟ-ล.) ทำหน้าที่ติดตามการดำเนินงานและประสานความร่วมมือกับ สปป.ลาว ให้เป็นไปตามบันทึกความเข้าใจดังกล่าว และต่อมาได้มีพิธีลงนามในบันทึกความเข้าใจร่วมระหว่างการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) และกลุ่มผู้พัฒนาโครงการไฟฟ้าน้ำเทิน-หिनบุน (ประกอบด้วย รัฐบาล สปป.ลาว กลุ่ม NORDIC แห่งประเทศสวีเดน นอร์เวย์ และบริษัท MDX ประเทศไทย) ซึ่งเป็นโครงการที่มีขนาดกำลังการผลิตติดตั้ง 210 เมกะวัตต์

2. คพฟ-ล. ได้ดำเนินการเจรจาสัญญาซื้อขายไฟฟ้าโครงการน้ำเทิน-หिनบุน กับกลุ่มผู้พัฒนาโครงการจนสามารถหาข้อยุติได้ ยกเว้นใน 2 ประเด็น ซึ่งเป็นเงื่อนไขก่อนลงนามสัญญา คือ เรื่องการรับรองว่ารัฐบาล สปป.ลาว จะไม่ปกป้องทรัพย์สินของกลุ่มผู้พัฒนาโครงการจากการบังคับคดี (Sovereign Immunity) และเรื่องการยอมรับบังคับคดีตามผลการตัดสินของอนุญาโตตุลาการ เนื่องจาก สปป.ลาว ยังไม่ได้เข้าร่วมเป็นภาคีของอนุสัญญากรุงนิวยอร์ก ว่าด้วยการยอมรับและบังคับตามคำตัดสินของอนุญาโตตุลาการ และเรื่องผู้มีอำนาจลงนามหนังสือรับรองดังกล่าว ซึ่งจะต้องลงนามโดยผู้มีอำนาจเต็มหรือลงนามโดยผู้ที่ไม่ใช่อำนาจเต็ม แต่ต้องมีหนังสือมอบอำนาจจากผู้มีอำนาจเต็มจึงจะมีผลบังคับตามกฎหมาย

3. ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2539 ได้มีมติมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) กฟผ. และกระทรวงการต่างประเทศเร่งพิจารณาหาข้อยุติในประเด็นเกี่ยวกับหนังสือรับรองจาก สปป.ลาว ดังกล่าวโดยเร็ว ซึ่งต่อมาทั้งสามหน่วยงานได้ร่วมหารือและสามารถหาข้อยุติได้ โดยมอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศประสานงานกับเอกอัครราชทูต สปป.ลาว ประจำประเทศไทย เพื่อเจรจาขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ สปป.ลาว ลงนามในหนังสือรับรองดังกล่าว และขอให้ สปป.ลาว ให้คำรับรองเรื่องการไม่ปกป้องทรัพย์สินของกลุ่มผู้พัฒนาโครงการในการบังคับคดี ซึ่งขณะนี้ กฟผ. กำลังรอรับหนังสือรับรองฉบับใหม่ ที่ขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของ สปป.ลาว เป็นผู้ลงนาม

4. กฟผ. และกลุ่มผู้พัฒนาโครงการได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงร่วมเกี่ยวกับขั้นตอนการนำเสนอขออนุมัติร่างสัญญาซื้อขายไฟฟ้า โดยกำหนดให้ร่างสัญญาซื้อขายไฟฟ้าโครงการน้ำเทิน-หिनบุน จะมีผลใช้บังคับเป็นข้อผูกพันต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ กฟผ. สำนักงานอัยการสูงสุด และ คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ แล้ว

5. ร่างสัญญาซื้อขายไฟฟ้าโครงการน้ำเทิน-หिनบุน ระหว่าง กฟผ. กับกลุ่มผู้พัฒนาโครงการน้ำเทิน-หिनบุน ครอบคลุมสาระสำคัญ ดังนี้

5.1 การพัฒนาโครงการและการเชื่อมโยงระบบ

(1) กลุ่มผู้พัฒนาโครงการเป็นผู้ออกแบบการก่อสร้างโครงการ (Project Facilities) และผลิตกระแสไฟฟ้าให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญาซื้อขายไฟฟ้า (Power Purchase Agreement -PPA), แบบอย่างการปฏิบัติ วิธีการ หรือข้อกำหนดทางด้านวิศวกรรม ซึ่งเป็นที่ยอมรับในด้านอุตสาหกรรมผลิตไฟฟ้าของนานาชาติ (Prudent Utility Practice) และเงื่อนไขการปฏิบัติการผลิตไฟฟ้า (Grid Code) โดย กฟผ. มีสิทธิพิจารณาตรวจสอบและให้ความเห็นเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับ Project Facilities

(2) กลุ่มผู้พัฒนาโครงการ และ กฟผ. จะร่วมกันลงทุนก่อสร้างระบบเชื่อมโยง (Interconnection Facilities) ตามเงื่อนไขที่ กฟผ. กำหนด โดยที่คู่สัญญาแต่ละฝ่ายจะเป็นเจ้าของระบบเชื่อมโยง (Interconnection Facilities) ที่อยู่ในเขตประเทศของตน ทั้งนี้ กฟผ. จะต้องสร้างสายส่งต่อจากระบบสายส่งของ กฟผ. ที่มีอยู่เดิมเพื่อรับกระแสไฟฟ้าจากโครงการ ให้แล้วเสร็จตามเงื่อนไขของสัญญา

5.2 การจัดหาและการรับซื้อไฟฟ้า

(1) กลุ่มผู้พัฒนาโครงการจะต้องเดินเครื่องตามคุณสมบัติการทำงานของหน่วยผลิตไฟฟ้าที่กำหนดไว้ท้ายสัญญา (Contracted Operating Characteristics-COC)

(2) กลุ่มผู้พัฒนาโครงการจะต้องส่งกระแสไฟฟ้า ร้อยละ 100 ของพลังงานที่ผลิตได้ที่จัดส่งมอบ (Net Available Output)

(3) กฟผ. จะต้องซื้อกระแสไฟฟ้าจากกลุ่มผู้พัฒนาโครงการ ในปริมาณร้อยละ 95 ของ พลังงานที่ผลิตได้ที่จัดส่งมอบ (Net Available Output)

5.3 การส่งมอบพลังงานไฟฟ้า

(1) คุณภาพของพลังงานไฟฟ้า จะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ใน Grid Code และ เงื่อนไขตามสัญญาเกี่ยวกับคุณสมบัติในการทำงานของหน่วยผลิตไฟฟ้า (Contracted Operating Characteristics) โดยจะส่งมอบกันที่จุดส่งมอบที่พรมแดน ไทย-ลาว

(2) กฟผ. จะต้องจ่ายเงินอย่างน้อย ร้อยละ 95 ของพลังงานที่ผลิตได้ที่จัดส่งมอบ (Net Available Output) แม้ว่า กฟผ. จะไม่สามารถรับพลังงานไฟฟ้าได้ เนื่องจาก การขัดข้องของระบบของ กฟผ. เอง (Outage ในระบบ)

5.4 ราคาซื้อไฟฟ้า

(1) ในกรณีที่ก่อสร้างแล้วเสร็จทั้ง 2 เครื่อง รวมกำลังการผลิต 210 เมกะวัตต์ อัตราค่าพลังงานไฟฟ้าเท่ากับ 4.3 เซนต์สหรัฐต่อกิโลวัตต์-ชั่วโมง (ราคาปี 2537)

(2) การปรับอัตราค่าไฟฟ้า

- ปรับราคาขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี ตั้งแต่ 1 มกราคม 2537 ถึงวันเริ่มต้นซื้อขายไฟฟ้า (Commercial Operation) แต่ไม่เกิน 1 มกราคม 2541

- ปีที่ 2 ถึงปีที่ 10 หลังจากเริ่มต้นซื้อขายไฟฟ้า ปรับราคาขึ้นร้อยละ 1 ต่อปี
- ในกรณีที่กลุ่มผู้พัฒนาโครงการซื้อไฟฟ้าจาก กฟผ. จะซื้อในอัตราเดียวกับประเภทกิจการขนาดใหญ่ในระดับแรงดันสูง

5.5 อายุของสัญญาและกำหนดวันเดินเครื่องเข้าระบบ

- (1) สัญญาซื้อขายไฟฟ้ามีอายุของสัญญา 25 ปี
- (2) กำหนดวันเริ่มต้นซื้อขายไฟฟ้า (Scheduled Commercial Date) วันที่ 31 มีนาคม 2541
- (3) กำหนดเส้นตายวันเริ่มต้นซื้อขายไฟฟ้าไม่เกินวันที่ 31 มีนาคม 2543 (Commercial Operation Deadline)

5.6 กำหนดเวลาที่คู่สัญญาจะต้องปฏิบัติตาม

- (1) กลุ่มผู้พัฒนาโครงการจะต้องจัดเตรียมเอกสารให้ กฟผ. ตามวันที่กำหนด
- (2) มีกำหนดบทปรับเนื่องจากแล้วเสร็จช้ากว่ากำหนด

5.7 การทำผิดสัญญา

- (1) คู่สัญญาแต่ละฝ่ายมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้หากคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งกระทำผิดสัญญาดังต่อไปนี้

(1.1) กรณีที่ กฟผ. กระทำผิดสัญญาเนื่องจาก

- ไม่จ่ายเงินภายในเวลาที่กำหนด
- กฟผ. ถูกพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย
- กฟผ. ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่เป็นสาระสำคัญของสัญญาซื้อขายไฟฟ้า

(1.2) กรณีที่กลุ่มผู้พัฒนาโครงการกระทำผิดสัญญาเช่นเดียวกับ กฟผ. ตามข้อ

(1.1) รวมทั้งกรณีต่อไปนี้

- ไม่สามารถเดินเครื่องผลิตไฟฟ้าได้ก่อนกำหนดเส้นตายวันเริ่มต้นซื้อขายไฟฟ้า (Commercial Operation Deadline)
- ไม่สามารถจัดหาหลักฐานการกู้เงินมาแสดงได้ภายใน 18 เดือนนับจากวันลงนามในสัญญา
- กลุ่มผู้พัฒนาโครงการละทิ้งงานก่อสร้างหรือหยุดเดินเครื่องผลิตไฟฟ้า เครื่องใดเครื่องหนึ่ง และมีผลกระทบต่อ กฟผ.

5.8 เหตุสุดวิสัย

(1) ไม่ว่ากรณีใดๆ กลุ่มผู้พัฒนาโครงการไม่สามารถอ้างเหตุสุดวิสัย เนื่องจากการกระทำของรัฐบาล สปป.ลาว เป็นสาเหตุในการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาได้

(2) กฟผ. ไม่สามารถบอกเลิกสัญญาเนื่องจากเหตุสุดวิสัยจากการกระทำของรัฐบาลไทยได้

5.9 การระงับข้อโต้แย้ง

(1) กรณีคู่สัญญาเกิดข้อโต้แย้งที่เกี่ยวกับด้านเทคนิคหรือการเงิน คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายจะร่วมกันแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตัดสินข้อโต้แย้งนั้น

(2) หากคู่สัญญาตกลงกันไม่ได้ในการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญจะต้องเสนอเรื่องเข้าสู่การตัดสินของอนุญาโตตุลาการ

(3) การพิจารณาข้อพิพาทของอนุญาโตตุลาการกระทำภายใต้กฎเกณฑ์ของ International Chamber Of Commerce (ICC)

(4) สถานที่ที่ใช้ในการตัดสินของอนุญาโตตุลาการให้คณะอนุญาโตตุลาการเป็นผู้เลือกตามหลักเกณฑ์ของ ICC

5.10 ขอบเขตความรับผิดชอบของคู่สัญญา

(1) คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายไม่ต้องรับภาระในการชดใช้ความเสียหายที่เกิดจากการปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายไฟฟ้า

(2) คู่สัญญาไม่ต้องชดใช้ความเสียหายที่เป็นความเสียหายต่อเนื่อง (Consequential Damages) แก่คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง

5.11 การเรียกเก็บเงินและชำระเงิน

(1) กรณีคู่สัญญาชำระเงินช้ากว่าที่กำหนดไว้ในสัญญาจะต้องจ่ายดอกเบี้ยในอัตรา Default Rate

- ในส่วนของเงินสกุลดอลลาร์ อัตรา LIBOR + 2%
- ในส่วนของเงินสกุลบาท อัตรา MOR + 2%

(2) กลุ่มผู้พัฒนาโครงการต้องชำระภาษีที่เรียกเก็บใน สปป.ลาว รวมทั้งภาษีเงินได้ของกลุ่มผู้พัฒนาโครงการที่เรียกเก็บในประเทศไทย

5.12 การกำหนดบทปรับในเรื่องความพร้อมผลิตของเครื่อง

(1) กำหนดบทปรับหากความพร้อมผลิตของเครื่อง (Machine Availability) ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในสัญญา

(2) กำหนดบทปรับเกี่ยวกับการตอบสนองการสั่งการเดินเครื่องของ กฟผ.

5.13 กฎหมายที่ใช้บังคับในการตีความสัญญาคือกฎหมายอังกฤษ

5.14 การปกป้องทรัพย์สินจากการบังคับคดี

คู่สัญญาตกลงที่จะสละสิทธิในการขอความคุ้มครองจากรัฐ ในการปกป้องทรัพย์สินของตน จากการบังคับคดีตามกฎหมาย หรือคำตัดสินของศาล เพียงเท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย

6. กฟผ. จะลงนามในสัญญาซื้อขายไฟฟ้าโครงการน้ำเทิน-หินบุน เมื่อได้รับหนังสือเรื่องการรับรองว่า รัฐบาล สปป.ลาว จะไม่ปกป้องทรัพย์สินของกลุ่มผู้พัฒนาโครงการจากการบังคับคดี (Sovereign Immunity) และเรื่องการบังคับคดีตามผลการตัดสินของอนุญาโตตุลาการ จนเป็นที่พอใจแล้ว

มติของที่ประชุม

1. อนุมัติร่างสัญญาซื้อขายไฟฟ้าโครงการน้ำเทิน-หินบุน ดังรายละเอียดตามเอกสารประกอบวาระ 4.1.3 รวมทั้งมอบหมายให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ลงนามในร่างสัญญาซื้อขายไฟฟ้าโครงการน้ำเทิน-หินบุน ที่ผ่านการพิจารณาแก้ไขจากสำนักงานอัยการสูงสุดแล้ว (ถ้ามี) ทั้งนี้ถ้าสัญญาซื้อขายไฟฟ้าที่ต้องแก้ไขดังกล่าว ไม่เป็นที่ยอมรับของกลุ่มผู้พัฒนาโครงการ และต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติม ให้ กฟผ. สามารถลงนามในสัญญาซื้อขายไฟฟ้าที่ได้แก้ไขแล้วดังกล่าวได้ หากไม่มีการแก้ไขในสาระสำคัญ
2. กฟผ. จะลงนามในสัญญาซื้อขายไฟฟ้าโครงการน้ำเทิน-หินบุน ต่อเมื่อได้รับหนังสือเรื่องการรับรองว่ารัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) จะไม่ปกป้องทรัพย์สินของกลุ่มผู้พัฒนาโครงการจากการบังคับคดี (Sovereign Immunity) และเรื่องการบังคับคดีตามผลการตัดสินของอนุญาโตตุลาการจนเป็นที่พอใจแล้ว โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรับที่จะไปประสานงานกับกระทรวงการต่างประเทศ สปป.ลาว เพื่อหาทางเร่งรัดให้มีการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวโดยเร็ว และหากยังเป็นประเด็นปัญหาอยู่จะได้นำไปปรึกษาหารือในโอกาสที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี จะเดินทางไปเยือน สปป.ลาว ในเดือนมิถุนายน 2539 ต่อไป

เรื่องที่ 4 นโยบายการจัดเก็บเงินผลประโยชน์พิเศษจากโรงกลั่นน้ำมัน

สรุปสาระสำคัญ

1. ในอดีตรัฐบาลมีนโยบายจำกัดจำนวนและกำลังกลั่นน้ำมันของโรงกลั่นน้ำมันในประเทศไทย ตลอดจนควบคุมปริมาณการนำเข้าผลิตภัณฑ์น้ำมันสำเร็จรูปและราคาน้ำมันภายในประเทศ แต่ต่อมาเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2533 รัฐบาลได้เปลี่ยนนโยบายให้โรงกลั่นน้ำมันมีกำลังการกลั่นมากกว่าความต้องการ และได้นำระบบ "ลอยตัวเต็มที" มาใช้ตั้งแต่วันที่ 19 สิงหาคม 2534 เป็นต้นมา แต่เพื่อเป็นการคุ้มครองโรงกลั่นในประเทศที่เสียเปรียบโรงกลั่นสิงคโปร์ในบางประการ

คณะอนุกรรมการนโยบายปิโตรเลียมจึงได้กำหนดค่า Surchage ผลิตภัณฑ์น้ำมันสำเร็จรูปที่นำเข้ามาเพื่อทดแทนความเสียหายเปรียบอันเนื่องมาจากข้อกำหนดที่ให้โรงกลั่นน้ำมันต้องสำรองน้ำมันดิบในระดับร้อยละ 5 ของกำลังกลั่น ในขณะที่เดียวกันได้มีการลงนามในสัญญาจัดสร้างและขยายโรงกลั่น 3 ฉบับ ระหว่างรัฐบาลกับบริษัท เชลล์ คาลเท็กซ์ และเอสโซ่ฯ เมื่อปลายปี 2534 โดยสัญญาทั้ง 3 ฉบับ กำหนดให้โรงกลั่นต้องชำระผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษแก่รัฐเท่ากับร้อยละ 2 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ ยกเว้นยางมะตอย ผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกและผลิตภัณฑ์ที่ใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

2. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2537 เห็นชอบนโยบายการเพิ่มกำลังกลั่นปิโตรเลียมเพื่อให้การค้าน้ำมันเป็นไปอย่างเสรี โดยกำหนดนโยบายเป็นการทั่วไป ให้มีการจัดตั้งโรงกลั่นปิโตรเลียมเพิ่มขึ้น หรือสามารถขยายโรงกลั่นปิโตรเลียมที่มีอยู่เดิมได้ แต่ต้องไม่ขัดแย้งกับสัญญาที่ทำไว้กับโรงกลั่นปิโตรเลียมเดิม โดยในการขออนุญาตจะต้องกำหนดเงื่อนไขและกติกาในสัญญาให้มีความเท่าเทียมกับเงื่อนไขสัญญาของโรงกลั่นอื่นๆ ที่รัฐได้ทำสัญญาไปแล้ว โดยมีสาระสำคัญดังนี้

2.1 ผู้รับอนุญาตตั้งโรงกลั่นต้องจ่ายเงินประจำปีในอัตราร้อยละ 2 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่ผลิตและส่งออกจากโรงกลั่นปิโตรเลียม

2.2 ผู้รับอนุญาตจะต้องมอบเงินอุดหนุนจำนวนอย่างน้อย 350 ล้านบาท หรือจำนวน 2,500 บาทต่อกำลังการกลั่นน้ำมันดิบหนึ่งบาร์เรลต่อวันปฏิทิน (Barrel Per Calendar Day) โดยให้ถือจำนวนเงินที่มากกว่าเป็นเกณฑ์

3. ต่อมาเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2538 กระทรวงการคลังได้เสนอเรื่อง การปรับโครงสร้างภาษีน้ำมัน เพื่อปรับอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันเบนซินประเภทไร้สารตะกั่วจำนวน 70 สตางค์/ลิตร และยกเลิก การเรียกเก็บเงินผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐจากโรงกลั่น เพื่อให้โครงสร้างภาษีน้ำมันมีความเหมาะสมและเพื่อปรับระบบการเรียกเก็บเงินผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐจากโรงกลั่นให้สอดคล้องกับสภาพการแข่งขันเสรี ซึ่งคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติได้มีมติเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2538 มอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการคลัง และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ รับผิดชอบร่วมกันและให้จัดทำข้อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติในการประชุมครั้งต่อไป ซึ่งที่ประชุมสามารถสรุปประเด็นปัญหาของการจัดเก็บเงินผลประโยชน์ได้ดังนี้

3.1 การจัดตั้งโรงกลั่นน้ำมันยังไม่เสรีอย่างแท้จริง เนื่องจากรัฐได้กำหนดให้มีการจัดเก็บผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษที่ทำให้ผู้ลงทุนมีภาระเพิ่มขึ้นซึ่งไม่เป็นการสนับสนุนให้มีการขยายกำลังการกลั่นอย่างเสรี ทั้งนี้ การส่งเสริมให้มีการขยายกำลังการกลั่นอย่างแท้จริงสมควรที่จะให้มีการจัดเก็บภาษีอากรตามปกติเท่านั้น นอกจากนี้ระบบการจัดเก็บผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษจากโรงกลั่นน้ำมันตามเงื่อนไขของสัญญาต่างๆ ที่มีอยู่ยังไม่อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน เนื่องจากการจัดทำสัญญากับรัฐเป็นรายๆ ไป

3.2 ข้อยกเว้นทางด้านกฎหมายโดยเฉพาะพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 เปิดช่องให้ผู้สนใจประกอบกิจการโรงกลั่นปิโตรเลียมในเขตประกอบการอุตสาหกรรมตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535 อาจไม่ต้องยื่นขออนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ทำให้กระทรวงอุตสาหกรรมไม่สามารถบังคับให้ผู้ประกอบกิจการในพื้นที่ดังกล่าว ต้องจัดทำสัญญาจัดสร้างและประกอบการฯ กับกระทรวงอุตสาหกรรมที่จะต้องมีเงื่อนไขที่เท่าเทียมกับสัญญาของโรงกลั่นอื่นๆ อันจะทำให้ผู้ประกอบการรายดังกล่าวไม่ต้องส่งผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษให้รัฐจนเกิดการแข่งขันที่ไม่เท่าเทียมกัน

3.3 มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2537 เรื่องนโยบายการเพิ่มกำลังการกลั่นปิโตรเลียมได้กำหนดเงื่อนไขเป็นการทั่วไปสำหรับผู้ขออนุญาตตั้งโรงกลั่นใหม่เท่านั้น และมีได้กำหนดเงื่อนไขการขยายโรงกลั่นน้ำมันที่มีอยู่เดิม

4. คณะทำงานอันประกอบด้วย ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม อธิบดีกรมสรรพสามิต (ผู้แทนกระทรวงการคลัง) และเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พร้อมทั้งรองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา (นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์) ได้ร่วมกันพิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว มีข้อเสนอให้ปรับปรุงกฎเกณฑ์สำหรับการจัดตั้งโรงกลั่นปิโตรเลียมเพิ่มขึ้น รวมทั้งการขยายโรงกลั่นปิโตรเลียมเดิมให้ผู้สนใจประกอบกิจการสามารถเลือกปฏิบัติได้ ดังนี้

4.1 การปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2537 ทั้งในกรณีของการตั้งโรงกลั่นใหม่และการขยายโรงกลั่นเดิม โดยมีเงื่อนไขในการจ่ายเงินอุดหนุนอย่างน้อย 350 ล้านบาท รวมทั้งเงินประจำปีในอัตราร้อยละ 2 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่ผลิตและส่งออกจากโรงกลั่นปิโตรเลียมโดย มีสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจากการส่งเสริมการลงทุน หรือ

4.2 การที่จะไม่ต้องปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2537 ทำให้ไม่ต้องจ่ายเงินอุดหนุนอย่างน้อย 350 ล้านบาท รวมทั้งเงินประจำปีในอัตราร้อยละ 2 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่ผลิตและส่งออกจากโรงกลั่นปิโตรเลียมโดยไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจากการส่งเสริมการลงทุน

มติของที่ประชุม

มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ รับผิดชอบดำเนินการจัดทำรายละเอียดเพิ่มเติม ตามข้อสังเกตของที่ประชุม และให้นำเสนอคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

เรื่องที่ 5 นโยบายการตั้งโรงงานผลิตยางมะตอย

สรุปสาระสำคัญ

1. บริษัท ไทยบิโทเมน จำกัด ได้มีหนังสือลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2539 ถึง รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายปิยะฉัตร วัชรภรณ์) ขอให้พิจารณาสนับสนุนการตั้งโรงงานยางมะตอยแข็ง (Asphalt Cement) เพื่อใช้ในประเทศและส่งออก โดยมีสาระสำคัญของคำขอรับการสนับสนุนการตั้งโรงงานผลิตยางมะตอยแข็ง สรุปได้ดังนี้

1.1 บริษัท ไทยบิโทเมน จำกัด ได้ศึกษาที่จะตั้งโรงงานผลิตยางมะตอยแข็งขึ้นในประเทศ เพื่อทดแทนการนำเข้าและป้องกันการขาดแคลนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต รวมทั้งเพื่อเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น โดยมีการคมนาคมติดต่อที่สะดวกด้วยถนนลาดยางทั่วประเทศ

1.2 โรงงานผลิตยางมะตอยแข็งจะผลิตยางแอสฟัลท์ประมาณ 2 ล้านตันต่อปี โดยแยกเป็นยางมะตอยแข็งประมาณร้อยละ 70-80 และผลิตภัณฑ์พลอยได้จากการกลั่นน้ำมันดิบที่เหลือ ประกอบด้วยน้ำมันดีเซล และน้ำมันเตาที่มีกำมะถันสูง ซึ่งจะขายให้กับโรงกลั่นน้ำมัน เพื่อผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพ เพื่อนำไปจำหน่ายต่อไป

1.3 โรงงานของบริษัทฯ เป็นโรงงานขนาดเล็กจึงขอยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษ โดยบริษัทฯ ขอเสนอเงื่อนไขการจัดตั้งโรงงานดังกล่าวเพิ่มเติม ดังนี้

(1) เมื่อผลิตแล้วบริษัทฯ จะส่งออกร้อยละ 20 ต่อผลผลิตต่อปี แต่รัฐบาลมีสิทธิที่จะไม่ให้ส่งออกได้ ถ้ายางมะตอยแข็งที่ใช้ภายในประเทศมีไม่เพียงพอ

(2) เพื่อให้คนไทยมีสิทธิในกิจการดังกล่าว บริษัทฯ จะกระจายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ทันทีเมื่อเริ่มการผลิต

(3) โรงงานจะตั้งอยู่ในเขตพื้นที่การส่งเสริมการลงทุนเขตพื้นที่ 3 และขอให้รัฐบาลให้การส่งเสริมการลงทุนให้บริษัทฯ ได้รับสิทธิประโยชน์สูงสุดตามกฎหมายส่งเสริมการลงทุน

(4) ส่วนผลิตภัณฑ์พลอยได้ที่เป็นน้ำมัน บริษัทฯ ยินยอมจ่ายเงินผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษที่โรงกลั่นน้ำมันอื่นถือปฏิบัติอยู่ตามประเภทของน้ำมันที่ผลิตได้ แต่ถ้าขายให้กับโรงกลั่นเพื่อนำไปปรับปรุงคุณภาพดังกล่าว ก็ไม่ควรจะต้องจ่ายเงินผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษ

(5) โรงงานจะผลิตยางมะตอยจากน้ำมันดิบที่ไม่สามารถใช้ผลิตน้ำมันชนิดเบาได้

2. การนำเข้ายางมะตอยในปี 2538 อยู่ในระดับ 0.317 ล้านตันต่อปี หรือคิดเป็นมูลค่าการนำเข้าประมาณปีละ 1,076 ล้านบาท และคาดว่าสัดส่วนการนำเข้ายางมะตอยเพื่อรองรับกับความต้องการใช้ของประเทศจะเพิ่มมากขึ้น การเพิ่มกำลังการผลิตยางมะตอยภายในประเทศ จะเป็นการลดสัดส่วนการนำเข้า และเป็นการเสริมความมั่นคงในการจัดหา รวมทั้งเพิ่มการแข่งขันในตลาดยางมะตอยอีกด้วย ดังนั้นในหลักการแล้ว รัฐจึงควรส่งเสริมให้การค้ายางมะตอยเป็นไปอย่างเสรี

3. เนื่องจากในปัจจุบันรัฐยังไม่มีกฎหมายและเงื่อนไขในการเพิ่มกำลังการผลิตยางมะตอยที่ชัดเจน ดังนั้นจึงเห็นควรกำหนดกฎหมายและเงื่อนไข เกี่ยวกับการเก็บเงิน

ผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษ โดยอิงจากกฎเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2539 เรื่อง ร่างสัญญาจัดสร้างและประกอบกิจการโรงกลั่นน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน เนื่องจากการผลิตยางมะตอย มีลักษณะเป็นอุตสาหกรรมขั้นต้นและขั้นกลางของอุตสาหกรรมปิโตรเลียม ที่ใช้น้ำมันดิบที่กลั่นแล้ว และ/หรือน้ำมันดิบหนักเป็นวัตถุดิบในการผลิตซึ่งผลผลิตหลักที่ได้อ้อยละ 80 เป็นยางมะตอยที่ไม่ใช่เชื้อเพลิง ส่วนผลพลอยได้ที่ได้น้ำมันเชื้อเพลิงอันได้แก่ น้ำมันดีเซลและน้ำมันเตา ยังมีคุณภาพไม่เป็นไปตามข้อกำหนด จึงไม่สามารถนำออกจำหน่ายให้แก่ผู้ใช้ได้โดยตรง จำเป็นต้องถูกจำหน่ายกลับให้โรงกลั่นปิโตรเลียมก่อนซึ่งจะทำให้การผลิตยางมะตอยดังกล่าวมีลักษณะคล้ายคลึงกับการผลิตน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานของบริษัท ไทยลubes จำกัด ซึ่งได้รับการยกเว้นเงินประจำปีร้อยละ 2 และเงินอุดหนุนจำนวนอย่างน้อย 350 ล้านบาท

มติของที่ประชุม

เห็นชอบให้มีการกำหนดนโยบายให้เป็นการทั่วไปให้มีการจัดตั้งโรงงานผลิตยางมะตอย โดยให้โรงงานผลิตยางมะตอยต้องชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนในรูปของเงินประจำปีร้อยละ 2 ของมูลค่า ผลพลอยได้ที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงที่มีการจำหน่ายให้แก่ผู้ใช้ในประเทศโดยตรง (ไม่รวมกรณีที่จำหน่ายกลับให้โรงกลั่นปิโตรเลียมเพื่อนำไปผสมเป็นผลิตภัณฑ์น้ำมันหรือนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี หรือส่วนที่ส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ) โดยมอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรมรับไปดำเนินการเจรจากับบริษัท ไทยบิโทเมน จำกัด เพื่อจัดทำร่างสัญญาจัดสร้างและประกอบกิจการโรงงานผลิตยางมะตอยต่อไป

เรื่องที่ 6 แผนปรับปรุงและขยายระบบจำหน่ายพลังไฟฟ้า ฉบับที่ 8 **ปีงบประมาณ 2539-2544 ของการไฟฟ้านครหลวง**

สรุปสาระสำคัญ

1. คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2537 เห็นชอบการปรับปรุงแผนการลงทุนของการไฟฟ้าทั้ง 3 แห่ง เพื่อแก้ไขปัญหาความเชื่อถือได้ของระบบไฟฟ้า (ปัญหาไฟฟาดกไฟฟ้าดับ) โดยได้มอบหมายให้การไฟฟ้าทั้ง 3 แห่ง จัดทำแผนกำลังการผลิตไฟฟ้า ซึ่งการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ได้จัดทำแผนดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว ส่วนการไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) ได้ปรับปรุงแผนการลงทุนให้ระบบไฟฟ้ามีความมั่นคงยิ่งขึ้น และจัดทำเป้าหมายจำนวนไฟฟ้าดับในระยะยาว โดยแบ่งเป็นพื้นที่ในเขตนิคมอุตสาหกรรม เขตเมืองและย่านธุรกิจ และเขตชนบท เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนการลงทุนในระยะยาวต่อไป
2. กฟน. ได้จัดทำแผนปรับปรุงและขยายระบบจำหน่ายพลังไฟฟ้า ฉบับที่ 8 (ปีงบประมาณ 2539-2544) ขึ้น เพื่อรองรับความต้องการพลังไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นในอนาคต โดยมุ่งเน้นถึงคุณภาพในการจ่ายกระแสไฟฟ้า ลดปัญหาแรงดันตก ไฟ

กระพริบ เพื่อเพิ่มความมั่นคงและความเชื่อถือได้ของระบบไฟฟ้า นอกจากนี้ยัง กำหนดให้มีโครงการจ่ายกระแสไฟฟ้าด้วยระบบสายป้อนใต้ดินเพิ่มขึ้น เพื่อช่วย ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้เอกชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยการจ้างเหมางานมากขึ้น รวมทั้งว่าจ้างที่ปรึกษาการและเทคโนโลยี ใหม่ๆ มาใช้ในการปรับปรุงการจ่ายกระแสไฟฟ้าให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น แผนปรับปรุงฯ ของ กฟน. ดังกล่าว ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการการไฟฟ้านครหลวง และ กฟน. ได้รายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบด้วยแล้ว

3. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงาน เศรษฐกิจการคลัง กฟน. และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) ได้ร่วมพิจารณาแผนปรับปรุงและขยายระบบจำหน่ายพลังไฟฟ้า ฉบับที่ 8 ตามที่ กฟน. เสนอ และเห็นควรให้ กฟน. ปรับปรุงแผนดังกล่าว โดยให้ใช้ราคาซื้อ และราคาขายไฟฟ้าคงที่ทั้งสองค่าตลอดช่วงเวลาของแผนฯ และใช้ข้อสมมติต่างๆ ตามที่การไฟฟ้าใช้กันอยู่ เช่น ค่าอัตราการเพิ่มของราคา (Escalation Factor) เป็นต้น นอกจากนี้ ให้กำหนดรายละเอียดในเรื่องเป้าหมายไฟฟ้าดับให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่ง กฟน. ได้ปรับปรุงแผนการลงทุนดังกล่าวตามความเห็นของที่ประชุมแล้ว ปรากฏว่า วงเงินลงทุนสูงขึ้นประมาณ 900 ล้านบาท คือ จากวงเงิน 56,120.58 ล้านบาท เป็น 57,029.44 ล้านบาท

4. แผนการปรับปรุงและขยายระบบจำหน่ายพลังไฟฟ้า ของ กฟน. ประกอบด้วย 7 แผนงาน คือ

- (1) แผนงานระบบสถานีต้นทางและสถานีย่อย
- (2) แผนงานระบบสายส่งพลังไฟฟ้า
- (3) แผนงานระบบจำหน่าย
- (4) แผนงานประสานงานสาธารณสุขปโภค
- (5) แผนงานจ่ายกระแสไฟฟ้าด้วยระบบสายป้อนใต้ดิน
- (6) แผนงานเปลี่ยนแรงดันสายป้อนจาก 12 เควี เป็น 24 เควี
- (7) แผนงานเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารและการบริการ

5. กฟน. จะให้เอกชนเข้าร่วมงานในลักษณะจ้างเหมา โดยเฉพาะการก่อสร้างสถานี ต้นทางและสถานีย่อยใหม่ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะการจ้างเหมาเบ็ดเสร็จ (Turnkey) ซึ่งคาดว่าจะสามารถดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

6. ในส่วนของฐานะการเงิน หากพิจารณาความเพียงพอของรายได้ในการขยายการลงทุนแล้ว ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่น่าจะรับได้

7. เนื่องจากแผนการลงทุนของ กฟน. ดังกล่าว มีนโยบายที่จะก่อสร้างระบบสายป้อนใต้ดินมากขึ้น จึงจำเป็นต้องขอความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทย เป็นต้น ซึ่งพาดสายร่วมกับสายไฟฟ้าของ กฟน. ให้ดำเนินการรื้อถอนสายและเสาออก ตามแผนการสับเปลี่ยนจากสายป้อนอากาศเป็นสายป้อนใต้ดินของ กฟน. ด้วย

มติของที่ประชุม

1. เห็นชอบแผนปรับปรุงและขยายระบบจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า ฉบับที่ 8 ปีงบประมาณ 2539-2544 ตามชุดใหม่ที่การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) เสนอ เพื่อใช้เป็นกรอบในการลงทุนทางด้านการขยายระบบจำหน่ายของ กฟน. โดยมีเงินลงทุนในช่วงแผนฯ 8 ดังนี้

งบประมาณลงทุนของแผนฯ ฉบับที่ 8

	ปี 2540	ปี 2541	ปี 2542	ปี 2543	ปี 2544	รวม
เงินตราต่างประเทศ	1,907	2,777	4,075	9,085	5,625	23,472
เงินตราในประเทศ	3,674	5,058	7,609	9,243	6,389	31,974
ดอกเบี้ยระหว่างก่อสร้าง	133	271	388	447	344	1,584
งบประมาณรวม	5,716	8,106	12,073	18,776	12,358	57,029

2. ให้ กฟน. ยึดถือแผนงานทั้ง 7 แผน รวมทั้งเป้าหมายความเชื่อถือได้ของระบบไฟฟ้า เป็นเป้าหมายในการปฏิบัติงานและประเมินผลงานของ กฟน.
3. ให้ กฟน. จัดทำรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนการลงทุนทางด้านการขยายระบบจำหน่ายของ กฟน. รายงานการประเมินฐานะการเงิน และรายงานการประเมินผลความเชื่อถือได้ของระบบไฟฟ้า ให้ สฟช. ทราบเป็นรายปี หรือตามที่ สฟช. เห็นควรให้รายงานตามความเหมาะสม
4. เห็นชอบในหลักการให้องค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทย การสื่อสารแห่งประเทศไทย และธุรกิจเอกชนที่ร่วมกับองค์กรฯ ดังกล่าว ที่พาดสายร่วมกับสายไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวงพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องตามแผนการดำเนินงานสับเปลี่ยนจากสายป้อนอากาศเป็นสายป้อนใต้ดินของ กฟน.
5. มอบหมายให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคพิจารณาหลักเกณฑ์ในการคิดค่าสมทบไฟฟ้าแรงสูงให้สอดคล้องกับนโยบายการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค และให้นำเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ในการประชุมครั้งต่อไป
6. ให้มีการติดตามและเร่งรัดการปรับแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เพื่อแก้ไขผลกระทบเนื่องจากกำลังผลิตไฟฟ้าไม่เพียงพออย่างเร่งด่วน และนำเสนอคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติพิจารณาต่อไป

